

**Examenreglement
en
Programma van Toetsing en Afsluiting**

**Examenjaar 2027 – 3 MAVO
(cohort 2025–2027)**

Cursusjaar 2025–2026

INHOUD

Voorwoord

Begrippenlijst

- 1. Algemeen**
- 2. Het schoolexamen en het centraal examen**
- 3. Onderdelen en beoordeling van het schoolexamen**
- 4. Procedures**
- 5. Herkansingsregeling van het schoolexamen**
- 6. Onregelmatigheden**
- 7. Kandidaten met een beperking**
- 8. Bewaring en inzage**
- 9. Einduitslag, herexamen en diplomering**
- 10. LOB**
- 11. Schoolexamen rekenen**
- 12. Doubleren**

Bijlage 1: Rooster Schoolexamen

Bijlage 2: Het Programma van Toetsing en Afsluiting per vak

Voorwoord

Aan de leerlingen van 3 mavo,

In de bovenbouw van mavo leg je examen af. Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen. Bij een examen hoort een reglement. In dit boekje vind je een korte samenvatting van het examenreglement van het Pieter Groen. Het examenreglement is gebaseerd op de wet- en regelgeving. In het examenreglement wordt de algemene gang van zaken bij de school- en eindexamens beschreven. Het is een erg belangrijk onderdeel, want hierin staan alle bepalingen die in de bovenbouw voor jou van toepassing zijn. In het reglement kun je, naast alle plichten, ook vinden welke rechten je hebt. Dit boekje is gepubliceerd op de site van het Pieter Groen en zal daar het gehele schooljaar beschikbaar blijven. Het officiële examenreglement is ook gepubliceerd op de website van het Pieter Groen. Het officiële document is leidend.

Naast een samenvatting van het examenreglement bevat dit boekje het Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA). Hierin staat per vak aangegeven welke onderdelen meetellen voor het schoolexamen. Er staat per onderdeel vermeld wanneer de toetsing plaatsvindt, wat de exacte stofomschrijving is en hoeveel het onderdeel meeweegt in je totale schoolexamencijfer voor een vak. Tevens vind je in het PTA aanvullende informatie en regels met betrekking tot het profielwerkstuk, loopbaanoriëntatie- en begeleiding en de stage met betrekking tot de beroepspraktijkvorming (BPV)

De roosters voor de toetsweken worden gepubliceerd in Zermelo.

Dit boekje is bestemd voor jou en je ouders. Je ontvangt van je mentor een verklaring die jij en je ouders moeten ondertekenen. Hiermee geven jij en je ouders aan dat jullie kennis hebben genomen van het officiële examenreglement en het PTA en op de hoogte zijn van alle voorschriften. Dit formulier moet je ondertekend weer bij je mentor inleveren.

Voor alle vragen en/of opmerkingen met betrekking tot de schoolexamens, het centrale examen en het PTA kun je altijd bij mij terecht.

Veel succes in het komende schooljaar,

Namens de examencommissie,
Meneer J.D. ten Hag
Examensecretaris mavo (vmbo-theoretische leerweg)

15 september 2025

Begrippenlijst

<i>centraal examen(CE)</i>	het gedeelte van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is aangeduid. Het is dat deel van het eindexamen dat op landelijk vastgestelde data en tijdstippen plaatsvindt en een landelijk vastgestelde beoordeling kent.
<i>examinator</i>	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak of de door de locatiedirecteur aangewezen plaatsvervanger.
<i>examenreglement</i>	document met de formele regels van het examen.
<i>handelingsdeel</i>	opdracht voor de leerling waarvoor geen cijfer wordt gegeven. De opdracht moet 'naar behoren' uitgevoerd zijn.
<i>herexamen</i>	het afleggen van een eerder aangeboden examen.
<i>herkansing</i>	het afleggen van een eerder aangeboden toets.
<i>kandidaat</i>	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten.
<i>praktische opdracht</i>	bij praktische opdrachten gaat het om activiteiten die een leerling, alleen of in een groepje, zo zelfstandig mogelijk uitvoert. Praktische opdrachten zijn speciaal bedoeld om vaardigheden te toetsen die niet of minder aan de orde kunnen komen bij schriftelijke en mondelinge toetsen.
<i>PTA</i>	programma van toetsing en afsluiting: overzicht van de te maken onderdelen van het schoolexamen.
<i>schoolexamen(SE)</i>	het deel van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is opgenomen; de invulling en de vaststelling van de onderdelen van het schoolexamen behoort tot de verantwoordelijkheid van de school.
<i>profielwerkstuk</i>	een eindwerkstuk dat betrekking heeft op één of meer vakken van het eindexamen.
<i>toets</i>	een geheel van schriftelijk of mondeling te maken vragen en opdrachten, of een praktische opdracht, onderworpen aan één cijfermatige beoordeling en als zodanig vermeld in het PTA.
<i>toetsweek</i>	een aangesloten periode waarin een aantal toetsen moet worden gemaakt. In een toetsweek vinden geen reguliere lessen plaats.

1. Algemeen

In dit PTA-boekje dat nu voor je ligt staat een samenvatting van het Examenreglement Andreas College, in begrijpelijke taal. Het officiële examenreglement staat in een document dat wordt gepubliceerd op de website van het Pieter Groen. Het officiële document is leidend.

- 1.1 Alle leerlingen van de school mogen ter afsluiting van de opleiding een eindexamen afleggen.
- 1.2 Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting (PTA) worden vóór 1 oktober gepubliceerd. Elk schooljaar wordt de recentste versie op de website van het Pieter Groen geplaatst. Alle leerlingen en ouders kunnen het daar inzien.
- 1.3 Het eindexamen wordt afgenomen door de examinatoren. De directeur is de eindverantwoordelijke. De examiner van een vak is de docent die in dat vak lesgeeft of een plaatsvervanger.
- 1.4 De directeur stelt één of meer docenten of directieleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.
- 1.5 De leerlingen kiezen in welke vakken zij examen willen afleggen aan de hand van een profielkeuzeformulier. Er kunnen alleen vakken worden gekozen die ook worden aangeboden door de school.
- 1.6 In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de directeur.

2. Het schoolexamen en het centraal examen

Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit een schoolexamen (SE) en voor de meeste vakken ook uit een centraal examen (CE). Het eindexamen bestaat uit een aantal verplichte vakken en een aantal keuzevakken.

Deze vakken zijn te verdelen in:

- I vakken waarin zowel een SE als een CE worden afgelegd die beide worden beoordeeld met een cijfer.
- II vakken waarin alleen een SE wordt afgelegd en die worden beoordeeld met een cijfer.
- III vakken en programmaonderdelen waarin alleen een SE wordt afgelegd en waarvoor geen cijfer wordt gegeven. Deze worden beoordeeld met "voldoende" of "goed".

Het SE wordt afgenomen in het 3^e en 4^e leerjaar van de mavo-afdeling, het 4^e en 5^e leerjaar van de havo-afdeling en het 4^e, 5^e en 6^e leerjaar van de vwo-afdeling. Het schoolexamen bestaat uit schriftelijke en/of mondelinge toetsen, praktische opdrachten, handelingsdelen en het profielwerkstuk. Deze onderdelen kunnen gedurende de gehele bovenbouwperiode worden afgenomen. Het SE wordt uiterlijk een week voor de aanvang van het CE afgesloten. Het CE wordt afgenomen aan het eind van het laatste schooljaar.

Het programma voor de vakken in het centraal schriftelijk examen wordt door of namens de minister van onderwijs vastgesteld. De inhoud van de schoolexamens wordt vastgesteld door de vaksecties van het Pieter Groen, binnen de richtlijnen en voorschriften die door de minister zijn vastgesteld. De beoordelingscriteria, normen, cijfers en wegingsfactoren worden door de vaksecties vastgesteld binnen de richtlijnen die door de examencommissie zijn opgesteld.

Het schoolexamen wordt voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting (PTA) opgenomen. Het PTA wordt ieder jaar vóór 1 oktober vastgesteld. In het PTA staat:

- (1) welke onderdelen van het examenprogramma in de diverse leerjaren worden getoetst;
- (2) de wijze waarop er wordt getoetst;
- (3) de duur van de toetsen;
- (4) de weegfactor van de toe te kennen cijfers van een toets of praktische opdracht;
- (5) het moment van toetsing en/of de inleverdatum voor praktische opdrachten en handelingsdelen.

Het PTA per vak wordt verder uitgewerkt in bijlage 1.

Alle SE-cijfers, ook van praktische opdrachten en handelingsdelen, worden vastgelegd in het examendossier. De examensecretaris deelt de lijsten met cijfers en beoordelingen voor het SE aan jou uit voor de aanvang van het CE.

Het centraal examen is landelijk geregeld. Je kunt deelnemen aan het centraal examen als je alle onderdelen van het schoolexamen hebt afgerond.

Toetsen voor het schoolexamen worden in principe afgenomen tijdens de toetsweken. Luistertoetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen kunnen ook buiten de toetsweken plaatsvinden. Per leerjaar zijn er drie toetsweken. De roosters voor de schoolexamens worden gepubliceerd via Zermelo.

3. Onderdelen en beoordeling van het schoolexamen

3.1 Onderdelen van het schoolexamen

Het schoolexamen bestaat uit schriftelijke en/of mondelinge toetsen, praktische opdrachten, handelingsdelen en het profielwerkstuk.

Schriftelijke en mondelinge toetsen zijn vooral bedoeld om je kennis en inzicht te kunnen beoordelen. Zij bestaan uit open en/of gesloten vragen. Bij praktische opdrachten worden, naast kennis en inzicht, ook vaardigheden getoetst.

Handelingsdelen zijn activiteiten die individueel of in groepsverband worden uitgevoerd en "naar behoren" gedaan moeten worden.

3.2 Beoordeling van het schoolexamen

Voor schriftelijke en mondelinge toetsen en praktische opdrachten wordt een cijfer gegeven op een schaal van 1,0 t/m 10,0 op één decimaal nauwkeurig. De handelingsdelen moeten "naar behoren" zijn gedaan. Het vak lichamelijke opvoeding wordt beoordeeld met "voldoende" of "goed". Het vak LOB bestaat alleen uit handelingsdelen. Indien alle handelingsdelen van het vak LOB naar behoren zijn gedaan, wordt het vak beoordeeld met "voldoende". Het vak LOB wordt in hoofdstuk 10 nader toegelicht.

Als je handelingsdeel niet naar behoren is gedaan, maar wel op tijd is ingeleverd, krijg je eenmaal de mogelijkheid om dit te verbeteren. De termijn waarbinnen dit geregeld moet zijn, wordt vastgesteld door de vakdocent en de examensecretaris.

De cijfers worden per vak (gewogen) gemiddeld tot eindcijfers SE. De weging van de verschillende onderdelen t.o.v. elkaar binnen een vak kun je vinden in het PTA per vak in bijlage 1. Voor vakken met een CE wordt het eindcijfer van het SE afgerond op één decimaal. Van de vakken zonder CE die met het SE zijn afgesloten wordt het eindcijfer afgerond op een geheel getal. Deze afronding gebeurt in twee stappen. In de eerste stap wordt afgerond op één decimaal. In de tweede stap wordt het resultaat van de eerste stap afgerond op een geheel getal.

4. Procedures

4.1 Afwezigheid bij het schoolexamen

- 4.1.1. Indien je door ziekte of om andere zwaarwegende redenen niet in staat bent aan een verplichting in het kader van het schoolexamen te voldoen, dienen je ouders of verzorgers direct -in geval van ziekte voor 08.00 uur 's morgens- naar school te bellen.
- 4.1.2. Rijexamens, medische keuringen van enigerlei aard, meeloopdagen en proefstuderen e.d. worden niet als zwaarwegende redenen aangemerkt zoals bedoeld in 4.1.1.
- 4.1.3. Indien er sprake is van geldige zwaarwegende redenen waardoor je niet aan een SE-toets kan deelnemen, word je in de gelegenheid gesteld de gemiste toets binnen twee weken in te halen.
- 4.1.4. Indien er op het inhaalmoment sprake is van geldige zwaarwegende redenen waardoor je niet aan een inhaaltoets kan deelnemen, word je in de gelegenheid gesteld de toets te maken tijdens de eerstvolgende herkansingsdag na TW-jun. Je behoudt dan het recht op een herkansing voor de betreffende periode, maar het recht op herkansing voor de toets die is gemist vervalt. In geval van langdurige geoorloofde afwezigheid wordt een aparte regeling getroffen.
- 4.1.5. Indien het verzuim, bedoeld in 4.1.1, niet als wettig wordt erkend, is er sprake van een onregelmatigheid met betrekking tot of een onttrekking aan het schoolexamen. In dat geval is hoofdstuk 6 van toepassing.

4.2 Te laat bij het schoolexamen

- 4.2.1. Indien je bij een schriftelijke toets voor het SE te laat komt, kun je nog worden toegelaten tot een half uur na aanvang. Het eindtijdstip van de toets blijft echter ongewijzigd. Dit geldt ook als je een extra tijd faciliteit hebt.
- 4.2.2. Als je meer dan een half uur te laat komt voor een schoolexamen, word je niet meer toegelaten. Indien het een schriftelijke toets betreft en er is sprake van een geldige reden, dan kan de toets worden ingehaald tijdens het eerstvolgende inhaalmoment. In dat geval zijn 4.1.3, 4.1.4 en 4.1.5 van toepassing. Als je geen geldige reden hebt, is er sprake van een onregelmatigheid met betrekking tot of een onttrekking aan het schoolexamen. In dat geval is hoofdstuk 6 van toepassing.
- 4.2.3. Indien je te laat komt bij een mondelinge toets voor het SE word je niet meer toegelaten.

- 4.2.4 Indien je te laat bent met het inleveren van praktische opdrachten of handelingsdelen, dan worden deze (voorlopig) als niet ingeleverd beschouwd.
- 4.2.5 Een handelingsdeel wordt op de genoemde inleverdatum uit het PTA ingeleverd voor 16.00 uur.
- 4.2.6 Een niet ingeleverd handelingsdeel als bedoeld in 4.2.4 wordt beoordeeld met "niet naar behoren gedaan".
- 4.2.7 Om het niet ingeleverde werk alsnog in te leveren, heb je toestemming nodig van de betrokken docent en de examensecretaris. De beoordeling van het alsnog ingeleverde werk komt in dat geval in plaats van de eerdere beoordeling.
- 4.2.8 Indien je bij een nieuwe kans om in te leveren weer te laat bent of het handelingsdeel met een "niet naar behoren" wordt beoordeeld, kun je één herkansing inzetten om het alsnog in orde te maken.

5. Herkansingsregeling van het schoolexamen

- 5.1 Het profielwerkstuk en alle schriftelijke en mondelinge SE-toetsen in het PTA kunnen worden herkanst, ongeacht het in eerste instantie behaalde resultaat.
- 5.2 Het bij de herkansing behaalde cijfer komt in plaats van het eerder voor die toets behaalde cijfer als het nieuwe cijfer hoger is.
- 5.3 De stof die je moet leren voor de herkansingen en de soort toets zijn hetzelfde als de stof en de soort toets waarvoor een herkansing wordt gedaan.
- 5.4 Indien het herkansingsverzoek niet op het aangegeven tijdstip is ingeleverd, vervalt het recht op de aangevraagde herkansing(en).
- 5.5 Er bestaat geen herkansingsmogelijkheid voor praktische opdrachten.
- 5.6 Leerlingen uit 3 mavo hebben recht op 2 herkansingen na TW-jun.
Deze herkansingen kunnen worden ingezet voor alle herkansbare SE-toetsen uit het gehele schooljaar. De herkansingstoetsen worden op woensdag 8 juli 2026 en donderdag 9 juli 2026 afgenomen.
- 5.7 Het inhalen van SE-toetsen die gemist zijn wegens geoorloofd verzuim gaat voor het herkansen.
- 5.8 Deelname aan de aangevraagde herkansingen is verplicht. Niet komen opdagen bij een herkansing wordt beschouwd als een onttrekking aan het examen. In dat geval is hoofdstuk 6 van toepassing. Indien je je wilt terugtrekken van een herkansing moet je dit melden bij de examensecretaris van de afdeling.
- 5.9 Indien je een aanmelding voor een herkansing hebt gedaan, en je bent absent op het herkansingsmoment, dan vervalt je recht op deze herkansing, ongeacht de reden van je absentie.
- 5.10 Leerlingen die als eindcijfer lager dan een 6,0 voor het vak maatschappijleer hebben behaald, hebben het recht om een extra herkansing te maken voor maatschappijleer. Leerlingen die een voldoende voor maatschappijleer hebben behaald bieden wij deze extra herkansingmogelijkheid ook aan.

6. Onregelmatigheden

- 6.1 Indien je je aan enige onregelmatigheid schuldig maakt, dan wel zonder geldige reden afwezig bent, kan de directeur maatregelen nemen. Deze maatregelen kunnen ook genomen worden als de onregelmatigheid wordt ontdekt na afloop van het schoolexamen of het centraal examen.
- 6.2 De maatregelen bedoeld in 6.1, die al dan niet in combinatie genomen kunnen worden, kunnen zijn:
- a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets en/of praktische opdracht behorende tot het schoolexamen of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen.
- 6.3 Alvorens een beslissing wordt genomen (zie 6.2), word je gehoord door de examensecretaris. Je kunt je laten bijstaan door een door jou aan te wijzen meerderjarige. De examensecretaris adviseert de directeur. De directeur deelt zijn beslissing zo mogelijk mondeling maar in ieder geval schriftelijk aan je mee. In de schriftelijke mededeling wordt gewezen op het bepaalde in 6.4. Het besluit waarbij een in 6.1 bedoelde maatregel wordt genomen, wordt, in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien je minderjarig bent, aan je wettelijke vertegenwoordigers.
- 6.4 Je kunt tegen een beslissing van de directeur, zoals bedoeld in 6.3, in beroep gaan bij de commissie van beroep. Deze commissie wordt door het bevoegd gezag van de school ingesteld. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. Het beroep wordt binnen vijf dagen, nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de Commissie van Beroep Eindexamens Stichting Andreas College. Wordt het niet tijdig ingesteld, dan wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze je alsnog in de gelegenheid wordt gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van 6.2d. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan jou, aan je ouders, voogden of verzorgers als je minderjarig bent, aan de locatiedirecteur en aan de inspectie.

- 6.5 De Commissie van Beroep Eindexamens Stichting Andreas College werkt volgens de "Regeling Commissie van Beroep Eindexamens Stichting Andreas College". Deze regeling is vastgesteld op 1 september 2020 en op diezelfde datum ingegaan.
- 6.6 Correspondentie aan de voorzitter of secretaris van de Commissie van Beroep Eindexamens Stichting Andreas College dient in een gesloten envelop gericht te worden aan:
Commissie van Beroep Eindexamens
Stichting Andreas College, Postbus 48, 2220 AA Katwijk

7. Kandidaten met een beperking

- 7.1. Indien je een lichamelijke of geestelijke beperking hebt, kan de directeur je toestaan dat je het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een manier die is aangepast aan jouw mogelijkheden.
- 7.2. Om in aanmerking te komen voor een aangepast examen, moet er een deskundigenverklaring zijn die door een psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld, die deskundig is op het gebied van je beperking, tenzij je beperking direct objectief zichtbaar is. Mogelijke aanpassingen van het schoolexamen of het centraal examen zijn:
- a. een verlenging van de duur van de desbetreffende toets met 20% tot een maximum van 30 minuten.
 - b. een aanpassing die wordt voorgesteld in de genoemde deskundigenverklaring,
 - c. een aanpassing die aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 7.3. De directeur kan toestaan dat je een verlenging van de duur van elk examen, waarbij het Nederlands van overwegende betekenis is, van ten hoogste 30 minuten kunt krijgen als je met inbegrip van het examenjaar zes jaar of minder onderwijs in Nederland hebt gevolgd en Nederlands niet je moedertaal is. Daarnaast is een woordenboek vanuit het Nederlands naar de thuistaal als hulpmiddel toegestaan.
- 7.4. De directeur kan, in overleg met de inspectie, beslissen het eindexamen gespreid over twee jaar af te nemen. Deze mogelijkheid kan worden benut als je in het laatste leerjaar langdurig ziek bent of je hebt een handicap en je bent hierdoor niet in staat geweest om het onderwijs in het laatste leerjaar goed te volgen.

8. Bewaring en inzage

- 8.1 De school bewaart het werk van het schoolexamen samen met de opgaven en een antwoordmodel met de beoordelingscriteria tot 1 februari van het kalenderjaar volgend op het jaar waarin het centraal examen is afgelegd en de uitslag is vastgesteld. Je kunt het werk op school inzien in aanwezigheid van de docent, een adjunct-directeur of de examensecretaris.
- 8.2 De school bewaart ook het werk van het centraal examen samen met de opgaven en een antwoordmodel met de beoordelingscriteria tot 1 februari van het volgend kalenderjaar. Je kunt het werk op school inzien in aanwezigheid van de docent, een adjunct-directeur of de examensecretaris.

9. Eindexamen, herexamen en diplomering

Het CE wordt afgenomen met inachtneming van de wet- en regelgeving. Het nu volgende geeft een aantal belangrijke punten hieruit weer. In geval van twijfel is de wet- en regelgeving beslissend.

9.1 Slaag-zakregeling mavo (vmbo-theoretische leerweg) in 2025 - 2026

Je slaagt voor het eindexamen vmbo-tl als je gemiddeld een voldoende haalt voor alle vakken van het centraal examen. Daarnaast moet je ten minste een 'voldoende' of 'goed' hebben voor kunstvakken I, het profielwerkstuk en lichamelijke opvoeding.

Wanneer ben je geslaagd voor examen mavo (vmbo-tl)?

Er gelden vijf eisen. Let op: om te slagen moet je aan alle vijf de eisen voldoen. Als je aan één van de eisen niet voldoet, ben je gezakt.

A. Gemiddeld cijfer centrale examens

Je bent geslaagd met een:

- met een 5,5 of hoger.

B. Eindcijfer Nederlands

Je bent geslaagd met een:

- afgerond cijfer van een 5 of hoger.

C. Eindcijfers alle examenvakken

Je bent geslaagd als:

- al je eindcijfers 6 zijn of hoger;
- je één 5 hebt en als je andere eindcijfers 6 of hoger zijn;
- je één vier hebt, minimaal één 7 of hoger en voor de rest een 6 of hoger;
- je twee keer een 5 hebt, minimaal één 7 of hoger en voor de rest een 6 of hoger;
- geen enkel eindcijfer lager dan een 4 is.

D. Kunstvakken I, lichamelijke opvoeding

Je bent geslaagd als:

- de vakken CKV en lichamelijke opvoeding 'voldoende' of 'goed' zijn.

E. Profielwerkstuk

Je bent geslaagd als:

- je een 'voldoende' of 'goed' hebt voor je profielwerkstuk.

Heb je in meer vakken dan het vereiste minimum examen gedaan, dan kan een extra vak buiten beschouwing worden gelaten. Als je daardoor kunt slagen, móet dat zelfs gebeuren. Jij bepaalt of het resultaat van het extra vak op de cijferlijst wordt vermeld.

9.2 Tweede tijdvak CE/herkansing

Je hebt het recht om in één vak waarin jij CE hebt afgelegd aan de herkansing deel te nemen. Dit verzoek dient schriftelijk te gebeuren met inlevering van de cijferlijst. De uitslag wordt dan een voorlopige uitslag. Afhankelijk van het resultaat van de herkansing wordt een nieuwe cijferlijst gemaakt en eventueel de uitslag opnieuw vastgesteld aan de hand van de slaag-zakregeling. De herkansingen worden schriftelijk afgenomen. Het hoogste cijfer van de cijfers behaald bij het examen en de herkansing geldt als definitief cijfer.

Als je definitief wordt afgewezen en de school verlaat, wordt een cijferlijst afgegeven, waarop jouw eindcijfers vermeld staan, behaald in het jaar dat jij de school verlaat. Een dergelijke cijferlijst kan gebruikt worden om in het VAVO en/of bij staatsexamens alsnog een diploma op te bouwen.

9.3 Het judicium cum laude

Je bent geslaagd voor het eindexamen vmbo-tl met toekenning van het judicium cum laude indien jouw examen voldoet aan de volgende voorschriften:

- A. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - 1. Nederlands; Engels; Maatschappijleer; de vakken in het profieldeel
 - 2. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
- B. Je mag geen eindcijfer lager dan een 6 hebben voor de vakken die meetellen voor de einduitslag.

10. LOB

- 10.1 LOB (Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding) heeft de status van een schoolexamenvak zonder cijfer.
- 10.2 Indien alle handelingsdelen van het vak LOB naar behoren zijn afgesloten, wordt het vak afgesloten met beoordeling voldoende.
- 10.3 LOB heeft de volgende opbouw:
- a. Begeleiding tijdens mentoruren.
 - b. Loopbaanoriëntatie met behulp van de methode Qompas vmbo/mavo.
 - c. Persoonlijke oriëntatie door middel van gerichte LOB-opdrachten.
 - d. Persoonlijke ervaringen opdoen door het bezoeken van opleidingsmarkten, open dagen en voorlichtingsactiviteiten.
 - e. Het maken van verwerkingsopdrachten en het voorbereiden van de loopbaangesprekken.
- 10.4 Uitkomsten van opdrachten worden door jou opgeslagen en in je loopbaandossier in Qompas geüpload en moeten als in orde beoordeeld worden door de mentor.
- 10.5 De mentor stelt bij een beoordeling goed of voldoende de decaan hiervan in kennis. Indien de beoordeling onvoldoende is, wordt er een nieuwe termijn met de mentor en examensecretaris vastgesteld. Als je de onderdelen daarna alsnog niet in orde hebt dan geldt artikel 3.2.
- 10.6 De decaan levert het programma voor LOB. De mentoren worden aangestuurd door de decaan. De mentoren voeren het LOB-programma uit met de leerlingen.
- 10.7 Dit schooljaar moet je stagelopen in het kader van de BPV-stage: beroepspraktijkvorming. Deze stage heeft als doel je te oriënteren op het werkveld en je op die manier te helpen om een weloverwogen studie en/of beroepskeuze te maken.
- 10.8 De BPV-stage is onderdeel van het PTA voor de mavo-afdeling. Je moet dit onderdeel met een voldoende afronden voor het behalen van je mavodiploma. Verdere informatie wordt verstrekt via het BPV-stageboekje.

11. Schoolexamen rekenen

- 11.1 Mavoleerlingen uit elk van de vier leerwegen die een economisch of het zorg- en welzijnprofiel volgen en geen examen afleggen in wiskunde moeten vanaf het schooljaar 2020-2021 het schoolexamen rekenen afleggen.
- 11.2 De inhoud van het schoolexamen rekenen is opgenomen in het PTA van 3mavo en 4mavo.
- 11.3 Het cijfer voor het schoolexamen rekenen wordt vermeld op een bijlage bij de cijferlijst.
- 11.4 Het resultaat van het schoolexamen rekenen weegt niet mee in de slaag-zak regeling.
- 11.5 Indien je doubleert in het voorlaatste leerjaar, vervallen de cijfers die in het voorlaatste leerjaar zijn behaald voor het PTA rekenen.
- 11.6 Indien je niet bent geslaagd voor je eindexamen, vervallen de cijfers die in het examenjaar zijn behaald voor het PTA rekenen.

12. Doubleren of instromen

- 12.1 Indien je doubleert in 3 mavo moet je alle schriftelijke en mondelinge toetsen, handelingsdelen én alle praktische opdrachten uit het examenjaar die meetellen voor het bepalen van het schoolexamencijfer opnieuw maken.
- 12.2 Een kandidaat die doubleert in 3 mavo, en die de vakken kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming (kckv) en/of maatschappijleer met een 6,5 of hoger afgesloten, kan vrijstelling krijgen voor het betreffende vak. Het cijfer waarmee het betreffende vak is afgesloten, blijft in dat geval staan in het examendossier. Indien de kandidaat het cijfer van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en/of maatschappijleer wil verbeteren, dient de kandidaat alle onderdelen in het PTA van dat vak opnieuw af te leggen. De keuze van de kandidaat wordt schriftelijk vastgelegd en kan niet worden gewijzigd.

Bijlage 1: Rooster schoolexamen

DATA SCHOOLEXAMEN (SE) 3 MAVO 2025 - 2026
--

Inlever- en afnamedata PTA klas 3

Zie voor de inlever- en afnamedata PTA van het desbetreffende vak (bijlage 2).

Toetsweek november: maandag 17 november t/m dinsdag 25 november 2025

Toetsweek maart: maandag 2 maart t/m dinsdag 10 maart 2026

Toetsweek juni: donderdag 18 juni t/m vrijdag 26 juni 2026

Stageweek: verplichte vakoverstijgende handelingsopdracht (BPV)

maandag 23 maart t/m vrijdag 27 maart 2026

Bijlage 2: Het Programma van Toetsing en Afsluiting per vak

Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1ak	Bronnen van energie (H4, H5, H6 +casus)	K1,K2,K3 V7+V8 K5+V2 K9+V6	L,V	J	100	13%	TW-mrt
T2ak	Grenzen en identiteit (H7, H8, H9 + casus)	K1, K2, K3, K8, K9 + V6, V7, V8	L,V	J	100	13%	TW-jun

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1ak	Arm en rijk (H1, H2, H3 +casus)	K1,K2,K3,V7+V8 K7+V4	L,V	N	200	14%	15-01-26

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (domeinen)		CE	Moet in SE	Mag in SE
AK/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
AK/K/2	Basisvaardigheden		X	
AK/K/3	Leervaardigheden in het vak aardrijkskunde	X		X
AK/K/4	Weer en klimaat	X		X
AK/K/5	Bronnen van energie		X	
AK/K/6	Water	X		X
AK/K/7	Arm en rijk		X	
AK/K/8	Bevolking en ruimte	X		X
AK/K/9	Grenzen en identiteit		X	
AK/V/1	Casus Weer en klimaat: Extreme weersomstandigheden	X		X
AK/V/2	Casus Bronnen van energie: Energiebeleid		X	
AK/V/3	Casus Water: Watermanagement	X		X
AK/V/4	Casus Arm en rijk: Arm en rijk en gezondheidszorg		X	
AK/V/5	Casus Bevolking en ruimte: Bevolking en ruimte in grootstedelijke gebieden	X		X
AK/V/6	Casus Grenzen en identiteit: Regionale identiteit		X	
AK/V/7	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
AK/V/8	Vaardigheden in samenhang		X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma aardrijkskunde is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma aardrijkskunde \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Toelichting bij de toetsen

Algemeen De algemene vaardigheden K1,K2,K3 zijn van onderdeel tijdens de SE's

T1ak: Alle paragrafen + casus wordt behandeld tijdens de lessen.

T2ak: Alle paragrafen + casus wordt behandeld tijdens de lessen.

Toelichting PO1ak:

Praktische opdracht Arm en rijk is een opdracht waarin leerlingen individueel met behulp van de opgebouwde kennis van hoofdstuk 1,2,3 uit de Geo een vergelijking van landen maken. Dit doen ze in hun eigen tijd en deels onder begeleiding tijdens de les. In november (na tw-nov) wordt in de les de instructie en het beoordelingsformulier uitgedeeld. In week 3 moet het PO hardcopy (in een mapje) en via de SOM inlevermomenten ingeleverd worden.

Verplichte onderdelen die in het verslag moeten komen te staan.

- Voorblad voorzien van naam en klas.
- Inhoudsopgave
- Inleiding
- Per land de informatie
 - Hierin ga je in op de begrippen die aan bod gekomen zijn in hoofdstuk 1, 2, 3 + Casus.
 - Voeg per land ten minste 3 grafieken/tabellen toe
- Conclusie
- Bibliografie / bronnenlijst
- Lettertype: Calibri 12

Lesmateriaal

De Geo, 4^e editie (hoofdstuk 1, 2, 3 + Casus (Thema 1 arm & rijk)

PTA biologie (bi)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Leerjaar 3 (2025-2026)

Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1bi	BvJ GT leerjaar 3: Thema 4, 5, 6 en 7 Th 4: Ordening Th 5: Stevigheid en beweging Th 6: Ecologie Th 7: Duurzaam leven	BI/K/5 BI/K/6 BI/K/7 BI/K/8	L,V	J	100	20%	TW-jun

Praktische opdrachten en/of voortgangstoetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1bi	Gedragsonderzoek (verplichte excursie in de dierentuin op 12-05-26)	BI/K/1 BI/V/2	V	N	180	10%	03-06-26

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden		in CE	Moet in SE	Mag in SE
BI/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
BI/K/2	Basisvaardigheden		X	
BI/K/3	Leervaardigheden in het vak biologie	X	X	
BI/K/4	Cellen staan aan de basis	X		X
BI/K/5	Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk		X	
BI/K/6	Planten en dieren in hun samenhang: de eigen omgeving verkend	X		X
BI/K/7	Mensen beïnvloeden hun omgeving		X	
BI/K/8	Houding, beweging en conditie		X	
BI/K/9	Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding	X		X
BI/K/10	Bescherming		X	
BI/K/11	Reageren op prikkels	X		X
BI/K/12	Van generatie op generatie	X		X
BI/K/13	Erfelijkheid en evolutie	X		X
BI/V/1	Bescherming en antistoffen	X		X
BI/V/2	Gedrag bij mens en dier	X		X
BI/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
BI/V/4	Vaardigheden in samenhang	X		X

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma biologie is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma biologie \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Toelichting

PO1bi: De praktische opdracht PO1biol mag individueel of in groepjes van maximaal 3 leerlingen worden uitgevoerd. Het verslag wordt individueel gemaakt.

De opdracht bestaat uit twee onderdelen:

- Observaties van een nader te bepalen diersoort.
- Een verslag maken waarin de observaties gebruikt worden ter beantwoording van de onderzoeksvraag/hypothese.

De leerling verwerkt de resultaten in een "natuurwetenschappelijk verslag" en levert deze in.

Bijbehorende lesstof: Biologie voor Jou (BJV) vmbo-GT deel 3a thema 1 en deel 3b thema 8.

Bij afwezigheid zal de leerling de praktische opdracht zelfstandig moeten uitvoeren. In dit geval zal het te bestuderen dier in overleg met de docent worden bepaald.

Lesmateriaal

3 vmbo-gt: Biologie voor jou (BJV) vmbo-GT MAX deel 3a en 3b

Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1du	Landeskunde	K/1,K/2,K/3,V/3	L,V	J	50	20%	TW-jun

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
MVT/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
MVT/K/2	Basisvaardigheden		X	
MVT/K/3	Leervaardigheden in de moderne vreemde talen	X	X	
MVT/K/4	Leesvaardigheid	X		X
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid		X	
MVT/K/6	Gespreksvaardigheid		X	
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid		X	
MVT/V/1	Leesvaardigheid	X	X	
MVT/V/3	Kennis van land en samenleving	X		X
MVT/V/4	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
MVT/V/5	Vaardigheden in samenhang	X		X

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma Duits is te vinden via de volgende links:

[Examenprogramma Duits VMBO \(MAVO\)](#)

Toelichting bij de toetsen

T1du: De leerlingen krijgen een reader met verschillende tekstsoorten over Duitsland, de Duitse cultuur, geschiedenis en interessante wetenswaardigheden. Daarnaast zullen leerlingen zich verdiepen in kennis van land en volk door gebruik te maken van diverse andere informatiebronnen. Doormiddel van het beantwoorden van reproductievragen, bekende en onbekende tekstfragmenten laat je zien wat je hebt geleerd.

Lesmateriaal

Methode Neue Kontakte, editie 7.1
 Woordenlijsten examenbundel
 Reader Landeskunde
 Online kijk, luister en leesmateriaal via Woots en Learnbeat

Leerjaar 3 (2025-2026)

Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1ec	Arbeid, Productie en Bedrijfsleven Hoofdstuk 5 en 6	EC/K/1,2,3,5A/B EC/V/1,2,3	L,V	J	100	25%	TW-mrt

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1ec	Consumptie en consumentenorganisaties: Praktische opdracht consumptie en loopbaan oriëntatie	EC/K/1,2,3 4A/B EC/V/1,2,3	V	N	300	10%	12-02-26

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		in CE	Moet in SE	Mag in SE
EC/K/1	Oriëntatie op leren en werken				X	
EC/K/2	Basisvaardigheden				X	
EC/K/3	Leervaardigheden in het vak economie			X	X	
EC/K/4A	Consumptie			X		X
EC/K/4B	Consumptie en consumentenorganisaties				X	
EC/K/5A	Arbeid en producties			X		X
EC/K/5B	Arbeid en bedrijfsleven				X	
EC/K/6	Overheid en bestuur			X		X
EC/K/7	Internationale ontwikkelingen			X		X
EC/K/8	Natuur en milieu				X	
EC/V/1	Verrijkingstof			X		X
EC/V/2	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie				X	
EC/V/3	Vaardigheden in samenhang			X		X

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma economie is te vinden via de volgende links:

[Examenprogramma economie \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl/examenprogramma-economie)

[Syllabus Centraal Examen 2027 \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl/syllabus-centraal-examen-2027)

T1ec

Dit is een toets die eindterm EC/K/5 Arbeid, productie en bedrijfsleven toetst, hiervoor moet je hoofdstuk 5 "Is er werk voor jou?" en hoofdstuk 6 "Productie en Markt" leren. Een deel van de stof (EC/K/5A) moet je ook kennen voor je eindexamen omdat dit aan elkaar verbonden is. Een groter deel van de stof (EC/K/5B) wordt afsluitend getoetst.

PO1ec

Praktische opdracht 1 is een opdracht waarin we de eerste 4 hoofdstukken van het boek in de praktijk gaan brengen. Leerlingen gaan individueel kijken naar hun toekomst vanaf dat ze hun eerste baan hebben en hoe het dan met hun financiële situatie zit. Dit doen ze in hun eigen tijd, wel zal minimaal één les besteed worden aan ICT vaardigheden (WORD en EXCEL). In week 50 wordt in de les de instructie en het beoordelingsformulier uitgedeeld. Deze is eventueel vervroegd opvraagbaar bij de vakdocent HAG.

Lesmateriaal

Pincode VMBO-gt 3 flex bovenbouw 7.1 editie

Leerjaar 3 (2025-2026)

Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1en	Dream Holiday	MVT/K/2 MVT/K/6 MVT/V/4	V	N	540	10%	17-06-2025

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
MVT/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
MVT/K/2	Basisvaardigheden		X	
MVT/K/3	Leervaardigheden in de moderne vreemde talen	X	X	
MVT/K/4	Leesvaardigheid	X		X
MVT/K/5	Luister- en kijkvaardigheid		X	
MVT/K/6	Gespreksvaardigheid		X	
MVT/K/7	Schrijfvaardigheid		X	
MVT/V/1	Leesvaardigheid	X		X
MVT/V/3	Kennis van land en samenleving	X		X
MVT/V/4	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
MVT/V/5	Vaardigheden in samenhang	X		X

[Examenprogramma Engels \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Toelichting

PO1en: De opdracht *Dream Holiday*. Hierin ontwerpen de leerlingen de vakantie van hun dromen presenteren zij deze in Engels woord en geschrift. Het eindresultaat is een filmbestand waarin de informatie te zien en te horen is. De leerlingen krijgen de opdracht in week 22 uitgedeeld en toegelicht. De documenten die zij dan ontvangen beschrijven de opdracht, de manier van beoordelen en de wijze waarop het eindresultaat ingeleverd dient te worden. Tijdens de lessen werken de leerlingen aan hun opdracht. Thuis kan hij verder uitgewerkt worden.

Lesmateriaal

- Methode New Interface 3rd Edition Yellow Label 3

Daarnaast gebruiken we een aantal online platformen voor het oefenen van leesvaardigheid:

- www.readtheory.org
- www.examenflow.nl

PTA geschiedenis en staatsinrichting (gsv)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Leerjaar 3 (2025-2026)

Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1gsv	H5 De Koude Oorlog H6 Cultuur in Nederland na 1945	GS/K/2 GS/K/3 GS/K/8 GS/K/9 GS/V/7 GS/V/8	L,V	J	100	14%	TW-mrt
T2gsv	H3 Nederland en Indonesië H7 Het Midden-Oosten	GS/K/2 GS/K/3 GS/K/4 GS/V/7 GS/V/8 GS/K/11	L,V	J	100	14%	TW-jun

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname/ Inleveren</u>

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

PTA geschiedenis en staatsinrichting (gsv)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Examenprogramma

Exameneenheden (domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
GS/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
GS/K/2	Basisvaardigheden		X	
GS/K/3	Leervaardigheden in het vak geschiedenis en staatsinrichting	X	X	
GS/K/4	De koloniale relatie Indonesië-Nederland		X*	X*
GS/K/5	Staatsinrichting van Nederland	X		X
GS/K/6	De industriële samenleving in Nederland		X*	X*
GS/K/7	Sociale zekerheid en verzorgingsstaat in Nederland		X*	X*
GS/K/8	Cultureel-mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945		X*	X*
GS/K/9	De koude oorlog		X*	X*
GS/K/10	Historisch overzicht vanaf 1900	X		X
GS/K/11	Het conflict tussen Israël en de Arabische wereld		X*	X*
GS/V/1	Het Indonesisch-Nederlands conflict 1945-1949			X
GS/V/2	Nederland en Europa			X
GS/V/3	De verhouding mens-milieu			X
GS/V/4	Ontwikkelingen van de gezondheidszorg in Nederland			X
GS/V/5	Verzuiling en ontzuiling in Nederland			X
GS/V/6	Nederland en de Verenigde Staten na de Tweede Wereldoorlog			X
GS/V/7	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
GS/V/8	Vaardigheden in samenhang	X		X
GS/V/9	Twee thema's bij het Historisch Overzicht vanaf 1900	X		X

*Het schoolexamen moet in ieder geval bestaan uit 3 exameneenheden naar keuze van de school te maken uit GS/K/4, GS/K/6, GS/K/7, GS/K/8, GS/K/9 en GS/K/11.

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma geschiedenis en staatsinrichting is te vinden via de volgende links:

[Examenprogramma geschiedenis en staatsinrichting VMBO](#)

Lesmateriaal:

Geschiedeniswerkplaats 3e ed vmbo-kgt 3/4 FLEX leeropdrachtenboek

PTA informatietechnologie (inft)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Leerjaar 3 (2025-2026)

Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1inft	ICT vaardigheden: Werken met de basisprogramma's van Microsoft zoals Word, Excel en PowerPoint	IT/1 IT/2 IT/3	L,V,ICT	N	n.v.t.	20%	26-11-25
PO2inft	Maatschappij en Innovatie: Welke invloed heeft de computer gehad in de maatschappij en hoe is dat zo gekomen.	IT/1 IT/2 IT/4	L,V,ICT	N	n.v.t.	20%	25-02-26
PO3inft	IT ontwerpen: Maak een interactieve app voor een kleine organisatie waarin gegevens kunnen staan.	IT/1 IT/2 IT/7	L,V,ICT	N	n.v.t.	20%	03-06-26

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
IT/1	Oriëntatie op leren en werken	nvt	X	
IT/2	Professionele vaardigheden	nvt	X	
IT/3	ICT-vaardigheden	nvt	X	
IT/4	Maatschappij en innovatie	nvt	X	
IT/5	Hardware	nvt	X	
IT/6	Media ontwerpen	nvt	X	
IT/7	IT ontwerpen	nvt	X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma informatietechnologie is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma informatietechnologie \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Toelichting
PO1inft: ICT-vaardigheden

Voor dit PO gaan we ervoor zorgen dat de leerling heeft inzicht in de basisfuncties van pakketten ten behoeve van kantoorautomatisering, waaronder een tekstverwerker, een spreadsheet en een presentatiepakket en kan dit inzicht toepassen bij de uitoefening van uitvoerende taken.

De leerling kent enkele applicaties om de uitvoering van een eenvoudig onderzoek te ondersteunen en kan deze applicaties gebruiken om enkele onderzoekstaken, waaronder het verwerken en presenteren van onderzoeksresultaten, te ondersteunen.

De leerling kan anderen ondersteuning bieden bij het gebruik van informatiesystemen, applicaties en media.

De leerling heeft inzicht in enkele kenmerken van projecten, projectmatig werken en daarbij voorkomende rollen en kan dit inzicht toepassen bij het werken in projectverband.

Beoordeling zal gebeuren door een drievoudig document aan te leveren van Word, Excel en Powerpoint waarin een cohesie bestaat tussen de documenten over een zelf gekozen onderwerp.

PO2inft: Maatschappij en innovatie

De leerling heeft inzicht in de rol van informatietechnologie bij maatschappelijke ontwikkelingen.

De leerling heeft inzicht in de normen en waarden bij het gebruik van digitale technologie en kan dit inzicht toepassen bij het gebruik en ontwerp van digitale technologie.

De leerling kent nieuwe ontwikkelingen op het gebied van informatietechnologie.

Leerling moet weten wie Alan Turing is en wat die heeft betekent voor de wereld.

Beoordeling zal gebeuren via een opdracht in de vorm van een lesbrief, de leerling moet hier antwoorden op vinden en verwerken in een document. Het onderzoeken van de maatschappij en het vinden van juiste artikelen ter onderbouwen spelen hierbij een grote rol.

PTA informatietechnologie (inft)

MAVO (Cohort 2025-2027)

PO3inft: IT ontwerpen

De leerling kan informatiestromen beschrijven in een kleine organisatie.

De leerling kan informatiebehoeften analyseren en op basis daarvan een eenvoudige database ontwerpen, maken en gebruiken.

De leerling heeft inzicht in enkele eenvoudige programmeertechnieken en kan dit inzicht toepassen bij de ontwikkeling van een eenvoudig computerprogramma.

Beoordeling zal gebeuren via een programma waarin de leerling bepaalde data zal moeten coderen en informatie kan opvragen vanuit het zelf gecodeerde programma. Dit kan zijn in de vorm van een database echter is er ook een mogelijkheid om dit via een spel te maken. Uitleg volgt hierover 5 weken voor de einddatum

Lesmateriaal

Verschillende online (programmeer) programma's, waarin opgenomen materiaal t.b.v. het examenprogramma Informatietechnologie en programmeren.

Materialen waaronder LegoMindstorm, Learnbeat, Code.org

PTA kunstvakken inclusief CKV (kckv)
MAVO (Cohort 2025-2027)
Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>		<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1kckv	Cultureel zelfportret (presentatie)	KV/K/1/2	V	N	150	10%	16-10-25
PO2kckv	Culturele activiteit + opdracht Architectuur	KV/K/2/3/4	V	N	200	20%	17-12-25
PO3kckv	Culturele activiteit + opdracht Fotografie	KV/K/2/3/4	V	N	200	20%	26-02-26
PO4kckv	Culturele activiteit + opdracht Film	KV/K/2/3/4	V	N	200	20%	16-04-26
PO5kckv	Culturele activiteit + opdracht Beeldende Kunst	KV/K/2/3/4	V	N	200	20%	21-05-26
PO6kckv	Kunstdossier (reflectieverslag)	KV/K/1/2/3/4	V	N	150	10%	04-06-26

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
KV/K/1	Oriëntatie op leren en werken	nvt	X	
KV/K/2	Basisvaardigheden	nvt	X	
KV/K/3	Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	nvt	X	
KV/K/4	Reflectie en kunstdossier	nvt	X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma KCKV is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma KCKV \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Toelichting

Algemene toelichting voor alle praktische opdrachten kckv

- Activiteiten worden gepland tijdens de lestijd. Er vindt een excursie plaats waarbij verschillende culturele activiteiten plaatsvinden. In de lessen worden de opdrachten gekoppeld aan de culturele activiteiten. Deze worden ingeleverd via TEAMS ckv bij opdrachten.
- Voor het houden van de (video)presentaties wordt met de leerlingen afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn bindend.
- De culturele activiteiten vormen een verplicht onderdeel van de P.O. 's. Hetzelfde geldt voor de voorbereidingsopdrachten en de verwerkingsopdrachten van deze culturele activiteiten. Uitsluitend bij gewichtige omstandigheden kan leerling door afwezigheid een vervangende opdracht krijgen.
- Bij de start van een praktische opdracht wordt door de docent een document met de beschrijving van de hele PO gegeven. Deze betreft een beschrijving van de culturele activiteit, de deelopdrachten, de inleverdata en de beoordelingscriteria. De inleverdata voor de (deel)opdracht(en) zijn bindend.

Specifieke informatie per PO:

- PO1kckv: Het cultureel zelfportret wordt in tweetallen gemaakt tijdens de les en naderhand gepresenteerd aan de klas.
- PO2kckv: Aan de hand van de culturele activiteit gaan leerlingen in groepjes een flyer ontwerpen en tekenen over het onderwerp architectuur. Ze maken eigen foto's die ze gebruiken voor in de flyer.
- PO3kckv: Aan de hand van de culturele activiteit gaan leerlingen in groepjes een aantal opdrachten maken en een verslag schrijven over het onderwerp fotografie.
- PO4kckv: Aan de hand van de culturele activiteit gaan leerlingen in groepjes of individueel een filmworkshop en filmopdrachten maken.
- PO5kckv: Aan de hand van de culturele activiteit gaan leerlingen in groepjes of individueel een ontwerp maken, een verslag schrijven of een kunstwerk maken over het onderwerp beeldende kunst.
- PO6kckv: Het kunstdossier is een individueel reflectieverslag over alle praktische opdrachten waarin de leerling zijn eigen voorkeuren onder woorden brengt.

PTA kunstvakken 2 (kv2) tekenen (bte)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Leerjaar 3 (2025-2026)

Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1bte	Schriftelijke toets over kunstbeschouwing – voorstelling en vormgeving	BV/K/2 BV/K/3 BV/K/8 BV/V/2	L,V	J	70	20%	TW-jun

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

PTA kunstvakken 2 (kv2) tekenen (bte)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
BV/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
BV/K/2	Basisvaardigheden		X	
BV/K/3	Leervaardigheden in de beeldende vakken	X	X	X
BV/K/4	Beeldend werk, productief		X	
BV/K/5	Werkproces, productief		X	
BV/K/6	Middelen, productief		X	
BV/K/7	Beschouwen – eigen werk, reflectief		X	
BV/K/8	Beschouwen – werk van anderen, reflectief	X		X
BV/V/1	Eindopdracht, productief en reflectief	X		X
BV/V/2	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
BV/V/3	Vaardigheden in samenhang	X		X

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma Teken en Vormgeving (beeldende vorming) is te vinden via de volgende links:

[Examenprogramma tekenen \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl/examenprogramma-tekenen)

[Syllabus Centraal Examen 2025 \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl/syllabus-centraal-examen-2025)

Toelichting bij de toetsen

T1bte: Schriftelijke toets over kunstbeschouwing – voorstelling en vormgeving. De toets gaat over voorstelling en de belangrijkste aspecten van de vormgeving: vorm, kleur, licht, ruimte, ordening en materialen/technieken. In de toets ga je verschillende kunstwerken beschouwen.

Leerdoelen:

- Je weet wat voorstelling- en vormgevingsaspecten zijn.
- Je kan de begrippen over vormgeving herkennen in kunstwerken, benoemen en omschrijven.

Lesmateriaal

Learnbeat:

- Begrippenlijst beeldaspecten: vorm, kleur, licht, ruimte en ordening
- Theorie over voorstelling en aspecten vormgeving: materialen/technieken, vorm, kleur, licht, ruimte en ordening.

Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
MU/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
MU/K/2	Basisvaardigheden		X	
MU/K/3	Leervaardigheden in het vak muziek	X	X	
MU/K/4	Musiceren: zingen en spelen		X	
MU/K/5	Vormgeven: improviseren/componeren		X	
MU/K/6	Presenteren		X	
MU/K/7	Beluisteren	X		X
MU/K/8	Muziek en maatschappij	X		X
MU/K/9	Muziek en andere kunsten	X		X
MU/V/1	Eindopdracht		X	
MU/V/2	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
MU/V/3	Vaardigheden in samenhang	X		X

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma muziek is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma muziek \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl/examenprogramma-muziek)

[Syllabus Centraal Examen 2026 \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl/syllabus-centraal-examen-2026)

Lesmateriaal

- Methode: BeatsNBits
- Eigen materiaal

PTA lichamelijke opvoeding (lo)

MAVO (cohort 2025-2027)

Leerjaar 3 (2025-2026)

Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1lo	Portfolio bewegen	LO1/K/1,2,3,4,5,6,7	V	N	nvt	50%	26-06-26

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
LO1/K/1	Oriëntatie op leren en werken	nvt	X	
LO1/K/2	Basisvaardigheden	nvt	X	
LO1/K/3	Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	nvt	X	
LO1/K/4	Spel	nvt	X	
LO1/K/5	Turnen	nvt	X	
LO1/K/6	Bewegen op muziek	nvt	X	
LO1/K/7	Atletiek	nvt	X	
LO1/K/8	Zelfverdediging	nvt	X	
LO1/K/9	Actuele bewegingsactiviteiten	nvt	X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma lichamelijke opvoeding is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma Lichamelijke Opvoeding](#)

Toelichting

- Voor het portfolio bewegen PO1lo neemt de leerling deel aan Spelen, Atletiekonderdelen Turnonderdelen, Bewegen op Muziek, Zelfverdediging en Actuele bewegingsactiviteiten.
- De onderdelen voor het portfolio bewegen PO1lo die worden afgesloten zijn afhankelijk van de locatie waar de lessen worden gegeven.
- Het portfolio bewegen PO1 wordt afgesloten met een cijfer. Dit cijfer is het gemiddelde van drie door de leerling te kiezen cijfers binnen het portfolio bewegen. Als een leerling door ziekte of blessures cijfers heeft gemist heeft de leerling het recht om deze cijfers in te halen.
- De leerling moet een actieve deelname als beweger of als organisator hebben, waarbij hij/zij de kennis/vaardigheden op doet van het aangeboden onderdeel.
- De vervangende opdracht wordt ingeleverd in de vorm van een verslag over de desbetreffende sport.
- De leerling kan zich op het PO voorbereiden door actief deel te nemen aan de lessen en door de benodigde kleding/materialen mee te nemen.
- Alle PO onderdelen worden individueel beoordeeld.
- De beoordeling vindt plaats tijdens de lessen LO.

Lesmateriaal

n.v.t.

PTA lichamelijke opvoeding 2 (lo2)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Leerjaar 3 (2025-2026)

Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1lo2	Portfolio bewegen deel 1	LO2/K/2,3,4,5,6,7,8,9	V	N		35%	26-06-26

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
LO2/K/1	Oriëntatie op leren en werken	nvt	X	
LO2/K/2	Basisvaardigheden	nvt	X	
LO2/K/3	Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	nvt	X	
LO2/K/4	Spel	nvt	X	
LO2/K/5	Turnen	nvt	X	
LO2/K/6	Bewegen op muziek	nvt	X	
LO2/K/7	Atletiek	nvt	X	
LO2/K/8	Zelfverdediging	nvt	X	
LO2/K/9	Actuele bewegingsactiviteiten	nvt	X	
LO2/K/10	Bewegen regelen	nvt	X	
LO2/K/11	Bewegen en samenleving en gezondheid	nvt	X	
LO2/K/12	Beroepspraktijkvorming	nvt	X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma LO2 is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma LO2](#)

Toelichting

- De onderdelen voor PO1lo2 (portfolio bewegen) bestaat uit de volgende onderdelen:
 - Softbal 5%
 - Zelfverdediging 5%
 - Badminton 5%
 - Begeleiden sportdag 5%
 - Verspringen 5%
 - Speerwerpen 5%
 - Freerunning 5%
- De leerling moet een actieve deelname als beweger hebben, waarbij hij/zij de kennis/vaardigheden op doet van het aangeboden onderdeel. Indien een leerling niet actief kan deelnemen als beweger wordt er gekeken naar een ander inhaalmoment. Als dit laatste niet mogelijk is door een langdurige blessure is onderstaande regel van toepassing.
- Bij een langdurige blessure wordt een individueel PTA samengesteld of wordt een onderdeel afgesloten door middel van een vervangende opdracht.
- Alle PO onderdelen worden individueel beoordeeld.
- De beoordeling van de praktijkonderdelen vindt plaats tijdens de lessen LO2.

Lesmateriaal

n.v.t.

PTA loopbaanoriëntatie en – begeleiding (lob)
MAVO (Cohort 2025-2027)
Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>
H1lob	BPV-stageverslag	C1.1 Motieven C1.2 Kwaliteiten C1.3 Werkexploratie C1.4 Loopbaansturing C1.5 Netwerken	09-04-26
H2lob	LOB-gesprek met mentor	C1.1 Motieven C1.2 Kwaliteiten C1.3 Werkexploratie C1.4 Loopbaansturing	04-06-26

PTA loopbaanoriëntatie en – begeleiding (lob)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Toelichting

Dit schooljaar ga je je al wat meer richten op je toekomst. Je gaat wat meer nadenken over wat je na de mavo kan gaan doen. In oktober kun je in Leiden de opleidingsmarkt bezoeken in de Hooglandse kerk en tijdens de LOB-dag op school maak je kennis met verschillende beroepen, opleidingen en bedrijven. Het is heel verstandig om in 3 mavo ook al een open dag van het mbo te bezoeken.

Dit schooljaar ga je ook een BPV-stage lopen. Dat is de Beroeps Praktijk Vormings stage. Deze stage is bedoeld om je kennis te laten maken met werk en beroepen. Je doet tijdens de stage werkervaring op en ontdekt daarbij wat je zoal leuk vindt en waar je goed in bent. Ook ontdek je bij het stage lopen welke functies en beroepen de binnen een organisatie zijn, welke taken en verantwoordelijkheden bij die functies horen en aan welke toelatingseisen iemand met een bepaalde functie moet voldoen. De BPV-stage duurt een week en is onderdeel van het PTA. Alle informatie over de BPV-stage is te vinden in het BPV-stageboekje.

H1lob: BPV-stageverslag

De BPV-stage vindt plaats in de tweede helft van het schooljaar. De stage opdrachten, waar het stageverslag onderdeel van uitmaakt, worden gemaakt in het stageboekje.

Het stageboekje met de door jou gemaakte stageopdrachten en een geprinte versie van je stageverslag dien je uiterlijk 9 april 2026 in te leveren bij je mentor.

Tevens lever je je stageverslag digitaal in via Qompas, bij opdracht H1lob 3m in "zelf aan zet" van het stappenplan.

H2lob: LOB-gesprek met mentor

Je voert een loopbaangesprek met je mentor waarin jouw oriëntatie op een vervolgopleiding centraal staat. Het doel van het gesprek is dat jij reflecteert op de ervaringen die jij hebt opgedaan. Een bezoek aan de opleidingsmarkt in de Hooglandse kerk, een open dag op het mbo of de door jou bezochte voorlichtingen tijdens de LOB-dag kunnen onderwerp van gesprek zijn. Samen met je mentor kijk je vooruit en bespreek je wat voor jou in 4 mavo mogelijke vervolgstappen kunnen zijn in je oriëntatie op je studiekeuze.

Het LOB-gesprek kan gedurende het hele schooljaar plaats vinden. Het kan zelfs heel zinvol zijn om met enige regelmaat met je mentor (vakdocent of de decaan) te praten over jouw studiekeuzeproces. De uiterlijke datum voor het LOB-gesprek met je mentor is 4 juni 2026.

Na afloop van het gesprek vul je in Qompas de opdracht H2lob 3m in. Dit is een korte opdracht waarin je voor je loopbaandossier vastlegt wanneer je met wie wat besproken hebt.

Leerjaar 3 (2025-2026)

Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1ma	-Stencil Basisbegrippen Maatschappijleer -Politiek H3 pa 1 t/m 7	ML1/K/1/2/3/6	L,V	J	100	30%	TW-mrt
T2ma	-Stencil Basisbegrippen Maatschappijleer -Pluriforme samenleving H6 pa 1 t/m 5, H7 pa 1	ML1/K/1/2/3/4/5/7	L,V	J	100	30%	TW-jun

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1ma	Rechtsstaat/criminaliteit: Rechtszaak naspelen	ML1/K/2/3/6	V	N	450	20%	09-12-25
PO2ma	PO Debatteren	ML1/K/1/2/4/5	V	N	200	20%	13-05-26

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
ML1/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
ML1/K/2	Basisvaardigheden		X	
ML1/K/3	Leervaardigheden in het vak maatschappijleer		X	
ML1/K/4	Cultuur en socialisatie		X	
ML1/K/5	Sociale verschillen		X	
ML1/K/6	Macht en zeggenschap		X	
ML1/K/7	Beeldvorming en stereotypering		X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma maatschappijleer is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma maatschappijleer \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Toelichting:

- PO1ma: Voorbereiding en uitvoering van rechtszaak realistisch naar Nederlands recht. Leerlingen werken in groepjes tot maximaal 6 personen.
 Leerlingen breiden zich in de les voor en thuis.
 Beoordeling op het schrijven van een scenario en juist naspelen van het verloop van een rechtszaak.
 Leerling maakt gebruik van het Thema's Maatschappijleer lesboek KGT 5^e druk, Uitgeverij Essener, internet evt. krantenmateriaal.
- PO2ma: Individueel werk. Leerlingen debatteren in klassenverband. Een gedeelte van het cijfer wordt behaald door het zelf schrijven van stellingen en aanhangige tegengestelde belangen in de samenleving. Leerlingen breiden zich in de les en thuis voor.
 Becijfering op het bijdragen van inhoudelijke argumenten in het debat m.b.t een actualiteit en beschrijving van verschillende betrokken groepen.
 Geen materiaal benodigd afgezien van internet, evt. krantenmateriaal.

PTA maatschappijleer (ma)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Lesmateriaal:

- Stencil Basisbegrippen Maatschappijleer
- Thema's Maatschappijleer lesboek KGT Max, Uitgeverij Malmberg
- Thema's Maatschappijleer werkboek KGT Max 2025-2026, Uitgeverij Malmberg

Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Examen- eenheid</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1ne	Formuleren, grammatica, spellen, vaardigheden in samenhang.	NE/K/2, 3, V3.	L,V	J	70	25%	TW-jun

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Examen- eenheid</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Examen- eenheid</u>	<u>Inleveren</u>
H1ne	Leesautobiografie en boekverslag 1, 2 en 3	NE/K/6	04-06-26

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		in CE	Moet in SE	Mag in SE
NE/K/1	Oriëntatie op leren en werken				X	
NE/K/2	Basisvaardigheden				X	
NE/K/3	Leervaardigheden voor het vak Nederlands			X	X	
NE/K/4	Luister- en kijkvaardigheid				X	
NE/K/5	Spreek- en gespreksvaardigheid				X	
NE/K/6	Leesvaardigheid			X		X
NE/K/7	Schrijfvaardigheid			X		X
NE/K/8	Fictie				X	
NE/V/1	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie				X	
NE/V/2	Schrijven op basis van documentatie				X	
NE/V/3	Vaardigheden in samenhang				X	

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma Nederlands is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma Nederlands mavo](#)

Toelichting

T1ne

Je krijgt tijdens de toets een tekst over een bepaald onderwerp. In deze tekst ontbreekt een juiste indeling in alinea's, staan geen hoofdletters en leestekens (m.u.v. komma's), zijn (werk)woorden fout gespeld. Je zorgt dat de tekst een goede lay-out krijgt met titel, tussenkopjes en juiste alinea-indeling. Ook zorg je voor hoofdletters en leestekens op de juiste plek en zorg je dat alle foute (werk)woorden juist gespeld worden. Verder krijg je opdrachten over formuleren, spellen en grammatica.

H1ne

Je schrijft je leesautobiografie. Hierin vertel je je leesgeschiedenis tot nu toe aan de hand van een opdracht die je via je docent krijgt. Werd je vroeger voorgelezen, welke boeken waren favoriet op de basisschool, enzovoort. Je beschrijft ook je leesontwikkeling in de onderbouw van de middelbare school. Je geeft aan wat je verwacht van de komende jaren wat betreft het lezen van (non)fictie. Het wordt een verslag van ca. twee A4'tjes. Dit verslag gaat in je leesdossier.

Je leest 3 boeken voor je leeslijst. Over deze boeken maak je opdrachten voor je leesdossier. De opdrachten worden afgetekend door de docent. De boeken vallen in het genre jeugdliteratuur (12-15 jr, niv 1-2-3: zie lezenvoordelijst.nl), literaire thrillers of young adult boeken.

Keuze van de boeken:

- Maak een keuze uit de lijsten mét opdrachten die horen bij lezen voor de lijst niveau 2-3 en 4 van 12-15 jaar, en niveau 1 of 2 van 15-18 jaar. Kies je een ander boek, vraag dan aan je docent Nederlands of het door jou gekozen boek geschikt is voor je leesdossier. Je docent heeft het recht om bepaalde titels en auteurs uit te sluiten.
- De boeken die je voor het leesdossier leest, zijn oorspronkelijk in het Nederlands geschreven.
- Van iedere auteur mag maar één boek op je lijst staan. Ditzelfde geldt voor de genres. Dus niet alleen romantiek of alleen thrillers, maar een mix van genres is verplicht.

PTA natuur- en scheikunde I (nsk1)
MAVO (Cohort 2025-2027)
Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1nsk1	- Licht en beeld - Bouw van de materie - Straling en stralingsbescherming - Het weer	K/7 K/10 K/11 K/12	L,V	J	100	20%	TW-jun

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>
PO1nsk1	Praktische vaardigheden	K5 V/3	L,V	N	100	20%	TW-mrt

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

PTA natuur- en scheikunde I (nsk1)

MAVO (Cohort 2025-2027)

Examenprogramma

Domeinen		in CE	Moet in SE	Mag in SE
NASK1/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
NASK1/K/2	Basisvaardigheden		X	
NASK1/K/3	Leervaardigheden in het vak natuurkunde	X	X	
NASK1/K/4	Stoffen en materialen	X		X
NASK1/K/5	Elektrische energie	X		X
NASK1/K/6	Verbranden en verwarmen	X		X
NASK1/K/7	Licht en beeld		X	
NASK1/K/8	Geluid	X		X
NASK1/K/9	Kracht en veiligheid	X		X
NASK1/K/10	Bouw van de materie		X	
NASK1/K/11	Straling en stralingsbescherming		X	
NASK1/K/12	Het weer		X	
NASK1/V/1	Veiligheid in het verkeer	X		X
NASK1/V/2	Constructies	X		X
NASK1/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
NASK1/V/4	Vaardigheden in samenhang	X		X

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma natuurkunde is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma natuur- en scheikunde 1 \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Toelichting

PO1nsk1: Voorbereiding:

- Hoofdstuk 1 Elektriciteit + noodzakelijke aanvullingen tijdig verstrekt door docent.
- Practica opdrachten gedurende het schooljaar.
- Specifieke oefenpractica.

Beoordeeld wordt:

- De vaardigheid en nauwkeurigheid waarmee de leerling meetinstrumenten, die passen bij de genoemde domeinen, weten te gebruiken en aflezen.
- Verwerking van de verkregen meetresultaten bij berekeningen, tekeningen, grafieken schema's en/of getrokken conclusies.

Lesmateriaal

Boek: NOVA max VMBO-GT Nask 1 Natuurkunde deel 3A en 3B

PTA natuur- en scheikunde II (nsk2)
MAVO (Cohort 2025-2027)
Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1nsk2	Hoofdstuk 1 Stoffen en mengsels §4 Hoofdstuk 3 §3+4 Productieprocessen Hoofdstuk 5 Reacties	NASK2/K/1,2,3,10 NASK2/V/1, 2	L,V	J	100	20%	TW-jun

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Domeinen		Subdomeinen		in CE	Moet in SE	Mag in SE
NASK2/K/1	Oriëntatie op leren en werken				X	
NASK2/K/2	Basisvaardigheden				X	
NASK2/K/3	Leervaardigheden in het vak scheikunde			X	X	
NASK2/K/4	Mens en omgeving: gebruik van stoffen				X	
NASK2/K/5	Mens en omgeving: verbranding			X		X
NASK2/K/6	Mens en omgeving: werken bij practicum en in beroepssituaties				X	
NASK2/K/7	Water, zuren en basen			X		X
NASK2/K/8	Reinigingsmiddelen en cosmetica				X	
NASK2/K/9	Chemie en industrie				X	
NASK2/K/10	Basischemie voor vervolgopleiding en beroep			X		X
NASK2/K/11	Bouw van de materie			X		X
NASK2/V/1	Productieprocessen			X		X
NASK2/V/2	Productonderzoek			X		X
NASK2/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie				X	
NASK2/V/4	Vaardigheden in samenhang			X		X

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma natuur- en scheikunde II is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma natuur- en scheikunde II \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Lesmateriaal:

ISBN Editie Leerboek Chemie Overal NaSk2 5e editie vmbo-gt 3 leerboek
 Werkboek A Chemie Overal NaSk2 5e editie vmbo-gt 3 werkboek A + online
 Werkboek B Chemie Overal NaSk2 5e editie vmbo-gt 3 werkboek B + online
 Uitwerkingen A Chemie Overal NaSk2 5e editie vmbo-gt 3 uitwerkingen deel A
 Uitwerkingen B Chemie Overal NaSk2 5e editie vmbo-gt 3 uitwerkingen deel B

Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1R2F	Leerroute: hoofdstuk 1 t/m 6 in SmartRekenen:	1, 2, 3	L, V, ICT	J	70	25%	TW-mrt
T2R2F	Leerroute: hoofdstuk 7 t/m 14 in SmartRekenen:	1, 2, 3, 4	L, V, ICT	J	70	25%	TW-juni

Praktische opdrachten en/of voortgangstoetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

 Getallen	 Verhoudingen	 Meten en meetkunde	 Verbanden
H1 Gehele getallen onder 100 1.1 Optellen en aftrekken 1.2 Onthouden, lenen en handig rekenen 1.3 Tafels 1 t/m 10	H3 Verhoudingstabellen 3.1 Verhoudingstabel 3.2 Omrekenen	H6 Allerlei maten 6.1 Klok en kalender 6.2 Tijd 6.3 Geld 6.4 Temperatuur 6.5 Gewicht 6.6 Lengte	H10 Informatie 10.1 Informatie aflezen 10.2 Aflezen uit grafieken
H2 Gehele getallen boven 100 2.1 Rekenen met mooie getallen 2.2 Optellen en aftrekken 2.3 Vermenigvuldigen 2.4 Delen 2.5 Afronden 2.6 Grote getallen	H5 Procenten zonder rekenmachine 5.1 Procent 5.2 Procent van	H9 Meer maten 9.1 Geheugencapaciteit computer 9.2 Hoek 9.3 Snelheid	H14 Patronen 14.1 Regelmaat 14.2 Getalpatronen
H4 Breuken 4.1 Wat is een breuk? 4.2 Breuken optellen en aftrekken 4.3 Gemengde breuken 4.4 Breuken vermenigvuldigen met een geh. get.	H8 Schaal 8.1 Op schaal	H13 Figuren 13.1 Vlakke figuren en ruimtelijke figuren 13.2 Begrippen en symbolen	H18 Grafieken 18.1 Stijgen en dalen 18.2 Coördinaten 18.3 Snijpunt
H7 Kommagetallen 7.1 Breuken en kommagetallen 7.2 Optellen en aftrekken 7.3 Vermenigvuldigen en delen 7.4 Grote getallen	H12 Procenten met rekenmachine 12.1 Procent 12.2 Procent van	H17 Omtrek 17.1 Omtrek roosterfiguren 17.2 Het getal pi 17.3 Omtrek cirkel	H22 Tabel, grafiek, formule 22.1 Hoe..., hoe ... 22.2 Lineair verband 22.3 Exponentieel verband
H11 Negatieve getallen 11.1 Positieve en negatieve getallen 11.2 Getallen vergelijken 11.3 Optellen en aftrekken	H16 Kortingen en stijgingen 16.1 Korting 16.2 Stijging 16.3 Btw	H21 Oppervlakte 21.1 Oppervlaktematen en roosterfiguren 21.2 Zonder rooster 21.3 Oppervlakte cirkel	H25 Lineaire formules 25.1 Lineaire formules
H15 Kwadraten, wortels en machten 15.1 Kwadraten 15.2 Wortels 15.3 Machten	H20 Percentages 20.1 Percentages uitrekenen	H24 Inhoud 24.1 Inhoudsmaten 24.2 Liter, deciliter, centiliter, milliliter 24.3 Inhoud kubus en balk	H27 Lineaire vergelijkingen 27.1 Lineaire vergelijkingen
H19 Volgorde van bewerkingen 19.1 Optellen, aftrekken, vermenigvuldigen, delen 19.2 Machten en wortels 19.3 Haakjes	H23 Vergelijken 23.1 Met elkaar vergelijken	H26 2D/3D 26.1 Uitslag 26.2 Aanzichten	H28 Vuistregels 28.1 Vuistregels

Toelichting

T1R2F:

- Leerroute: hoofdstuk 1 t/m 6 in SmartRekenen (zie ook de oranje tabel hierboven):
- Domein 1: Getallen (2F): uit het hoofd rekenen met getallen onder de 100 en met breuken.
- Domein 2: Verhoudingen (2F): rekenen met verhoudingstabellen en met procenten.
- Domein 3: Meetkunde (2F): rekenen met verschillende maten (tijd, geld etc.)
- SmartRekenen is een digitaal programma.
- Toegestane hulpmiddel: geen.
- Toets is op papier. Je hebt een pen nodig.
- Duur: 70 minuten.

T2R2F:

- Je werkt in het digitale programma van SmartRekenen. Het S.E. gaat over de hoofdstukken 7 t/m 14, zie ook de oranje tabel hierboven.
- Domein 1: Getallen (2F): rekenen met kommagetallen en negatieve getallen.
- Domein 2: Verhoudingstabellen (2F): rekenen met verhoudingstabellen voor schaal (vergrotingen en verkleiningen) en procenten.
- Domein 3: Meetkunde (2F): rekenen met maten (ook snelheid). Vlakke figuren en ruimtefiguren.
- Domein 4: Verbanden (2F): grafieken lezen en regelmaat leren zien.
- Toegestane hulpmiddel: rekenmachine.
- Toets is op papier. Je hebt een pen nodig.
- Duur: 70 minuten.

Leerjaar 3 (2025-2026)
Toetsen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname</u>
T1wi	H4 (3 vmbo-kgt boek) en H1 (4 vmbo-kgt boek) (Statistiek) centrummaten, mediaan, modus, diagrammen lezen, boxplot, steel-bladdiagrammen, kansen, telproblemen en grafen	K/1 K/7 K/8 V/2 V/3	L,V	J	100	20%	TW-jun

Praktische opdrachten

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Soort</u>	<u>Herkansbaar</u>	<u>Duur (min)</u>	<u>Weging</u>	<u>Afname / Inleveren</u>

Handelingsdelen

<u>Toetscode</u>	<u>Inhoud</u>	<u>Domein</u>	<u>Inleveren</u>

Examenprogramma

Exameneenheden (Domeinen)		in CE	Moet in SE	Mag in SE
WI/K/1	Oriëntatie op leren en werken		X	
WI/K/2	Basisvaardigheden		X	
WI/K/3	Leervaardigheden in het vak wiskunde	X	X	
WI/K/4	Algebraïsche verbanden	X		X
WI/K/5	Rekenen, meten en schatten	X		X
WI/K/6	Meetkunde	X		X
WI/K/7	Informatieverwerking, statistiek		X	
WI/K/8	Geïntegreerde wiskundige activiteiten		X	
WI/V/1	Aanvullende eisen	X		
WI/V/2	Verrijkingsopdrachten		X	
WI/V/3	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie		X	
WI/V/4	Vaardigheden in samenhang	X		

Een uitgebreide beschrijving van het examenprogramma wiskunde is te vinden via de volgende link:

[Examenprogramma wiskunde \(examenblad.nl\)](https://examenblad.nl)

Lesmateriaal

Getal & Ruimte 3 vmbo g/t 13^e editie

Getal & Ruimte 4 vmbo g/t 13^e editie (hoofdstuk 1)